

Upadłość konsumenta pozostającego we wspólności majątkowej małżeńskiej

*Glosa do uchwały (7) Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2019 r.
(III CZP 7/19)*

Z dniem ogłoszenia upadłości małżonka, nieprowadzącego działalności gospodarczej (art. 491¹ i n. p.u.), pozostającego w ustroju wspólności majątkowej, między małżonkami powstaje rozdzielność majątkowa, a majątek wspólny, którego podział nie jest dopuszczalny, wchodzi do masy upadłości.

DARIUSZ CHRAPOŃSKI

I. Komentowane orzeczenie zostało wydane w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, która pozostawała w związku małżeńskim, w którym w dacie ogłoszenia upadłości obowiązywał ustrój wspólności ustawowej małżeńskiej. Sędzia-komisarz, ustalając skład masy upadłości, przyjął, że w tym postępowaniu nie ma odpowiedniego zastosowania art. 124 ust. 1 p.u.¹, w związku z czym ustalił, że w skład tej masy wchodzi jedynie udziały w przedmiotach objętych wspólnotą majątkową.

Przy rozpoznawaniu zażalenia na orzeczenie sędziego-komisarza Sąd Rejonowy powziął poważne wątpliwości co do odpowiedniego zastosowania tego przepisu do upadłości konsumenckiej, czemu dał wyraz w zagadnieniu prawnym przedstawionym Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia na podstawie art. 390 k.p.c. Z kolei Sąd Najwyższy postanowieniem z 15.11.2018 r. przekazał to zagadnienie do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi SN.

II. Rozpoznając przedstawione zagadnienie prawne, Sąd Najwyższy zauważył, że art. 124 ust. 1 p.u. kontynuuje zawarte w art. 53 § 1 p.u. z 1934 r.² rozwiązanie, że z dniem ogłoszenia upadłości małżonka

¹ Ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 498, ze zm.), dalej: „p.u.”.

² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 24.10.1934 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 1991 r., nr 118, poz. 52, ze zm.), dalej: „p.u. z 1934 r.”.